

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Ταχ. Δ/νση : Βενιζέλου 64
Τ.Κ. : 546 31, ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
Τηλ. : 2310-221726
Φαξ : 2310-265468
E-mail : geotekma@otenet.gr

Θεσσαλονίκη: 31-03-2022
Αριθμ. πρωτ: 228

Προς:
Τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης &
Τροφίμων,
κ. Γεώργιο Γεωργαντά

Κοιν.:
Ως Πίνακας Διανομής

Θέμα: «ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΕΣ ΠΑΘΟΓΕΝΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ: ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΜΙΑ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΩΝ ΜΑΣ»

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

Ξεκινώντας από τη Μακεδονική Γη του Κιλκίς, αναλάβατε την ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σε μία από τις κρισιμότερες περιόδους της Μεταπολιτευτικής Ελλάδας, τόσο για την διατροφική επάρκεια και ασφάλεια, όσο και για την αναπτυξιακή πορεία του πρωτογενούς τομέα της οικονομίας. Η προσπάθεια μετασχηματισμού του Ελληνικού αγροτικού χώρου μέσα από την ύφεση της πολυετούς κρίσης χρέους, με έμφαση στην ποιότητα και στην εξωστρέφεια, συνάντησε αναπάντεχα την πρόκληση του νέου οικονομικού περιβάλλοντος που δημιούργησε παγκοσμίως η πανδημία του νέου κορωνοϊού. Δυστυχώς, όμως, πριν ακόμη εμφανισθούν και αντιμετωπιστούν όλα τα προβλήματα που δημιούργησε παγκοσμίως η αρρυθμία της οικονομίας λόγω των αυστηρών περιοριστικών μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας, όπως είναι και η μεγάλη αύξηση των τιμών των λιπασμάτων (παγκοσμίως) με την επακόλουθη σημαντική μείωση χρήσης τους το 2021 (γεγονός που από μόνο του θα φέρει κάποια μείωση της αναμενόμενης παραγωγής αγροτικών προϊόντων το 2022), νέα προβλήματα ανέκυψαν ξαφνικά στην παγκόσμια αγορά αγροτικών προϊόντων από τον πόλεμο στην Ουκρανία, έναν πόλεμο με απρόβλεπτη εξέλιξη και συνέπειες...

Όλοι αυτοί οι παράγοντες κρίσης (ύφεση της κρίσης χρέους, ύφεση στην οικονομία από τα περιοριστικά μέτρα της πανδημίας και τον πόλεμο στην Ευρώπη) προστέθηκαν στη μακροχρόνια κλιματική και περιβαλλοντική κρίση του 20^{ου} – 21^{ου} αιώνα δημιουργώντας μια δυσεπίλυτη εξίσωση με πραγματικούς κινδύνους ακόμη και για την επισιτιστική επάρκεια της χώρας μας. Κι αν δεν μπορούμε να ελέγχουμε τους εξωγενείς παράγοντες κρίσης που περιγράφηκαν, είμαστε υποχρεωμένοι να αντιμετωπίσουμε άμεσα και σοβαρά, επιτέλους, τις χρόνιες παθογένειες της αγροτικής παραγωγής στην Ελλάδα. Διαφορετικά, θα τρέχουμε πάντα πίσω από τις εξελίξεις με αποσπασματικά και αναποτελεσματικά μέτρα, περιμένοντας ακόμη και το χειρότερο...

Το Περιφερειακό Παράρτημα της Κεντρικής Μακεδονίας του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.) είχε όλα αυτά τα χρόνια της κρίσης το προνόμιο να απευθύνεται στον εκάστοτε Πρωθυπουργό της χώρας, αλλά και στην Αντιπολίτευση, κατά τις συναντήσεις τους με τους παραγωγικούς και επιστημονικούς φορείς της πόλης στο πλαίσιο της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης και εκπόνησε πολυσέλιδα υπομνήματα που εξέθεσαν με ακρίβεια όλες τις παθογένειες του πρωτογενούς τομέα της οικονομίας. **Ακουσθήκαμε, αλλά δεν εισακουσθήκαμε** και για αυτό **τα κείμενα αυτά των τελευταίων έντεκα (11) ετών, παραμένουν τραγικά επίκαιρα και σήμερα, σαν να μην άλλαξε τίποτα από τα σημαντικά για την πρωτογενή παραγωγή σε αυτή την χώρα.**

Σας παραθέτουμε, λοιπόν, αυτούσια τμήματα των κειμένων αυτών, ως **μία, ίσως τελευταία, απέλπιδα προσπάθεια να κοιτάξει επιτέλους η πολιτική ηγεσία «το δάσος αντί για το δέντρο» και να θεμελιώσει μια πραγματική αλλαγή πολιτικής που θα επιλύσει τα διαρθρωτικά προβλήματα του αγροτικού χώρου και δεν θα διαχειρισθεί απλώς μια ακόμη κρίση, όσο μεγάλη κι αν είναι αυτή:**

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ:

«Σύμφωνα με τα στοιχεία του **OHE**, ο παγκόσμιος πληθυσμός αναμένεται να ξεπεράσει τα **εννιά (9) δισεκατομμύρια το 2050** και για να διατηρηθεί η σημερινή διατροφική επάρκεια θα πρέπει να παράγονται **70%** περισσότερα τρόφιμα, γεγονός το οποίο είναι εξαιρετικά αμφίβολο λόγω: **(α)** της επερχόμενης κλιματικής αλλαγής που ήδη μειώνει τις αποδόσεις των καλλιεργειών, **(β)** της κάμψης του ρυθμού αύξησης των αποδόσεων της γεωργικής παραγωγής που παρατηρείται **μετά το 1990**, **(γ)** της έλλειψης νέας γεωργικής γης **(δ)** της χρόνιας λειψυδρίας και **(ε)** της ήδη υπερβολικής χρήσης αγροχημικών.»

(έγγραφο υπόμνημα ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας με αρ. **73/08-02-2013**)

Η ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ:

«Η μέση ετήσια θερμοκρασία της γης αναμένεται να αυξηθεί από **1,1°C** έως **6,4°C** μέχρι το **2100**, ανάλογα με την ενδεχόμενη μείωση ή αύξηση της εκπομπής των "αερίων θερμοκηπίου". Η παραπάνω αύξηση της μέσης ετήσιας θερμοκρασίας της γης αντιστοιχεί σε ένα τεράστιο ποσό ενέργειας που θα εγκλωβιστεί στην ατμόσφαιρα και θα ανατρέψει την ισορροπία του συστήματος. Σύμφωνα με τα υπάρχοντα μοντέλα προβλέψεων, αλλά και τις παρατηρούμενες ήδη αλλαγές, αναμένεται ακόμη μεγαλύτερη αύξηση της συχνότητας και της έντασης των ακραίων καιρικών φαινομένων, μείωση της μέσης ετήσιας βροχόπτωσης στην Ελλάδα, με ταυτόχρονη αύξηση της έντασης και της συχνότητας των καταιγίδων, αλλά και αύξηση της θερμοκρασίας, της οξύτητας και της στάθμης της θάλασσας. Για κάθε **1,1°C** άνοδο της μέσης ετήσιας θερμοκρασίας αναμένεται **5–15%** μείωση των σημερινών μέσων αποδόσεων των καλλιεργειών (η άνοδος της θερμοκρασίας τα **τελευταία 30 χρόνια**

έχει μειώσει τις σοδειές σίτου και αραβοσίτου κατά 4-5%), ενώ θα προκληθεί αναδιάρθρωση των καλλιεργούμενων ειδών και ποικιλιών που ευδοκιμούν στις κατά τόπους περιοχές.

Ο ρόλος των γεωτεχνικών επιστημόνων (Γεωπόνων, Δασολόγων, Κτηνιάτρων, Γεωλόγων και Ιχθυολόγων) και των γεωτεχνικών δημόσιων υπηρεσιών θα είναι καθοριστικός για την αντιμετώπιση των ανωτέρω δυσμενών συνεπειών της κλιματικής αλλαγής και η Ελλάδα θα πρέπει να προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα το συντομότερο δυνατό.

Απαραίτητη είναι επίσης η αλλαγή και ο εξορθολογισμός της στρατηγικής για την αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών, καθώς ως χώρα βιώσαμε επανειλημμένα τα τελευταία χρόνια οδυνηρές τραγωδίες με απώλειες ανθρώπινων ζωών, περιουσιών και πολύτιμων φυσικών πόρων.»

(έγγραφο υπόμνημα ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας με αρ. 547/27-08-2021)

Σημείωση: Μία εμπειριστατωμένη ανάλυση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην πρωτογενή παραγωγή και στο φυσικό περιβάλλον παρουσιάσθηκε στην Υβριδική Διημερίδα που διοργάνωσε στις 21 και 22 Ιανουαρίου 2022 το Περιφερειακό Παράρτημα Κεντρικής Μακεδονίας του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.) σε συνεργασία με το Διεπιστημονικό Κέντρο Αγροδιατροφής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΚΕΑΓΡΟ – Α.Π.Θ.), υπό την αιγίδα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, και είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα του ΓΕΩΤ.Ε.Ε., στο κανάλι του Επιμελητηρίου στο youtube:

<https://www.youtube.com/watch?v=6fGayoVxIQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=xUEIsFBEPrY>

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΑ:

«Η πρωτόγνωρη και πολυεπίπεδη κρίση που μαστίζει τη χώρα μας μπορεί να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά μόνο με την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Η πρωτογενής παραγωγή μπορεί, υπό προϋποθέσεις, να αποτελέσει μία από τις «ατμομηχανές» της ανάπτυξης που θα βγάλει την πατρίδα μας από τη στενωπό της ύφεσης, έχοντας, μάλιστα, το συγκριτικό πλεονέκτημα της χαμηλής έντασης του επενδυόμενου κεφαλαίου. Ο πλούτος των φυσικών πόρων, η βιοποικιλότητα, η καταλληλότητα των εδαφοκλιματικών συνθηκών για την παραγωγή ευρέως φάσματος ποιοτικών γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων με έντονο εξαγωγικό χαρακτήρα, το ανθρώπινο δυναμικό και ο πολιτισμός που είναι ζυμωμένος με τον τόπο, αποτελούν το πολυτιμότερο αλλά αναξιοποίητο μέχρι σήμερα, κεφάλαιο της Ελλάδας και ειδικότερα της Κεντρικής Μακεδονίας. Η εκμετάλλευση του εθνικού αυτού πλούτου πρέπει να γίνει με τη θέσπιση και την εφαρμογή ορίων και όρων που θα την καθιστούν βιώσιμη και αειφόρο, προστατεύοντας τη δημόσια υγεία και διατηρώντας την ισορροπία των οικοσυστημάτων. Η ανάπτυξη της πρωτογενούς

παραγωγής και η ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων και του περιβάλλοντος πρέπει να αποτελέσουν στρατηγική επιλογή της Πολιτείας για την έξοδο της χώρας από την κρίση.

Δυστυχώς, όμως, πρόσφατα νομοθετήματα που έχουν ως στόχο την εξοικονόμηση χρηματικών πόρων, δε δέπονται από την αντίληψη της στρατηγικής επιλογής για την ενίσχυση της πρωτογενούς παραγωγής και δημιουργούν προσκόμματα, τα οποία με την υστέρηση της ανάπτυξης που θα προκαλέσουν, θα οδηγήσουν με βεβαιότητα σε απώλεια εσόδων για το κράτος.»

(έγγραφο υπόμνημα ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας με αρ. **141/09-09-2011**)

ΤΟ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΜΕΓΑΛΟ ΕΛΛΕΙΜΑ:

«Η είσοδος της Ελλάδας στην E.O.K., το **1981**, υπήρξε η αιτία κομβικών αλλαγών στην ελληνική πρωτογενή παραγωγή καθώς και στις σχετικές υποστηρικτικές δομές του κράτους. Όπως αποδεικνύεται εκ του αποτελέσματος, τριάντα χρόνια μετά, η ευκαιρία της αξιοποίησης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) και των πόρων της κατασπαταλήθηκε, κυριολεκτικά, σε εφήμερους και λαϊκίστικους στόχους και μετατράπηκε σε παγίδα για την ανταγωνιστικότητα και την παραγωγικότητα της ελληνικής αγροτικής οικονομίας. Κύρια αιτία αυτής της αποτυχίας υπήρξε η έλλειψη ενός εθνικού σχεδίου και μιας εθνικής στρατηγικής και η αντικατάστασή τους από τον προσανατολισμό των συνιστωσών του πρωτογενούς τομέα της οικονομίας προς την είσπραξη ευρωπαϊκών επιδοτήσεων με την παράλληλη υποβάθμιση της όλης παραγωγικής διαδικασίας. Ως αποτέλεσμα αυτής της λογικής, τα **τελευταία τριάντα (30) χρόνια** το εμπορικό ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων (εξαγωγές – εισαγωγές σε τρέχουσες τιμές μετατρεπόμενες σε Ευρώ) από πλεονασματικό μετατράπηκε σε έντονα ελλειμματικό με συνεχή φθίνουσα πορεία (**1981: + 38.367.000 €, 1991: - 311.102.000 €, 2001: - 1.003.460.000 €**) και με αποκορύφωμα το έτος **2008**, όπου το έλλειμμα του ισοζυγίου έφθασε τα **3.043.506.477 €!!!** Στο έλλειμμα αυτό θα πρέπει να προστεθεί και το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου των βασικών εισροών του ελληνικού αγροτικού τομέα, το οποίο μόνο για τον τομέα των φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων (χωρίς να υπολογίζονται τα γεωργικά μηχανήματα, ήτηνιατρικά φάρμακα και άλλες εισροές) έφθασε το έτος **2008** στο ποσό των **395.780.000 €**. Η πορεία αυτή της αγροτικής οικονομίας, όμως, δεν ήταν ούτε νομοτελειακή, ούτε μη αναστρέψιμη. Καμία ευρωπαϊκή πολιτική δεν απαγόρευε την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προβλημάτων του ελληνικού πρωτογενούς τομέα, η οποία, δυστυχώς, δεν έγινε ποτέ πράξη τα τελευταία χρόνια, καθώς η χώρα επαναπαύονταν, ως αισώπειος «τζίτζικας», στο ευρωπαϊκό χρήμα, χωρίς να την απασχολεί σοβαρά η παραγωγή και η ανταγωνιστικότητα.»

(έγγραφο υπόμνημα ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας με αρ. **123/26-04-2012**)

«Η ελπιδοφόρος και εντυπωσιακή μείωση του ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου των αγροτικών προϊόντων στο **1/3** μόλις εκείνου του **2008** (από **-3,3** δις ευρώ το

2008 σε -1,2 δις ευρώ το 2012), με παράλληλη αύξηση των εξαγωγών και μείωση των εισαγωγών, υπήρξε το αποτέλεσμα μιας υγιούς και αναγκαστικής επιχειρηματικής αντίδρασης στην πρωτοφανή κρίση που αντιμετώπιζε η εγχώρια αγορά και όχι η απόρροια μιας οργανωμένης προσπάθειας της Πολιτείας και για αυτό παρέμεινε σε μόνιμα ελλειμματικά επίπεδα μέχρι και το έτος **2018 (κυμαινόμενα από - 1,2 έως - 0,6 δις ευρώ ανάλογα με τις ετήσιες μεταβολές στις εξαγωγές του λαδιού λόγω της παρενιαυτοφορίας της ελιάς), καθώς **υπάρχουν σημαντικά διαρθρωτικά προβλήματα στην αγροτική οικονομία που δεν αντιμετωπίστηκαν**. Και δεν είναι μόνο οικονομικό το ζήτημα του ελλείμματος, καθώς **δεν είμαστε πλέον αυτάρκεις στην Ελλάδα στα βασικά είδη διατροφής**, δυσάρεστη εξέλιξη και με γεωστρατηγική σημασία (αυτάρκεια στο βόειο κρέας μόλις **20%**, στο χοιρινό κρέας **30%**, στο αγελαδινό γάλα **40%**, στο αλεύρι για ψωμί **30%**, στα όσπρια **30%** κλπ).»**

(έγγραφο υπόμνημα ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας με αρ. **585/29-08-2019**)

Η ΣΙΤΑΡΚΕΙΑ ΠΟΥ ΧΑΘΗΚΕ ΚΑΙ Η ΕΛΛΕΙΨΗ ΤΩΝ ΖΩΤΡΟΦΩΝ:

«Για παράδειγμα, το κυνήγι των επιδοτήσεων είχε ως αποτέλεσμα η πλειοψηφία των ελλήνων αγροτών να εγκαταλείψει την καλλιέργεια του μαλακού σιταριού, του κριθαριού και των λοιπών σιτηρών που ευδοκιμούσαν στις περιοχές τους, προς όφελος του σκληρού σιταριού που είχε μεν μικρότερη παραγωγικότητα στα χωράφια τους (κυρίως άγονα και ορεινά), αλλά επιδοτούνταν από την ΕΕ. Η αλλαγή ήταν θεαματική καθώς **τα 2.498.070 στρέμματα** (με παραγωγή **649.800** τόνων) που καλλιεργούνταν με σκληρό σιτάρι στην Ελλάδα το **1981**, αυξήθηκαν σε **7.083.100 στρέμματα** (με παραγωγή **1.457.260** τόνων) το **2001**, ενώ αντίστροφα, τα **7.517.747 στρέμματα** (με παραγωγή **2.106.270** τόνων) που καλλιεργούνταν με μαλακό σιτάρι στην Ελλάδα το **1981**, μειώθηκαν σε **1.682.273 στρέμματα** (με παραγωγή **442.060** τόνων) το **2001** και τα **3.117.070 στρέμματα** (με παραγωγή **768.100** τόνων) που καλλιεργούνταν με κριθάρι το **1981**, ελαττώθηκαν σε μόλις **959.840 στρέμματα** (με παραγωγή **246.320** τόνων) το **2001**.

Η τεράστια μείωση της παραγωγής του ελληνικού μαλακού σιταριού και του κριθαριού αύξησε σημαντικά την εισαγωγή τους και οδήγησε σε μεγάλο έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου στο κλάδο των δημητριακών που έφθασε το **2008** τα **365.469.481 €**, ενώ και το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου στο κλάδο των ζωτροφών έφθασε την ίδια χρονιά στα **354.824.903 €**. Επιπροσθέτως, τα άλιτα προβλήματα της ελληνικής κτηνοτροφίας (σημαντικό πρόβλημα αποτελεί και το υψηλό κόστος των ζωτροφών) οδήγησαν σε έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου για το **2008** ύψους **1.047.167.720 €** στον κλάδο του κρέατος και **533.119.673 €** στον κλάδο του γάλακτος.»

(ανοιχτή επιστολή του Προέδρου του Δ.Σ. του ΓΕΩΤΕΕ και του Προέδρου της Δ.Ε. του Παραρτήματος Κεντρικής Μακεδονίας του ΓΕΩΤΕΕ προς τον Υφυπουργό Εσωτερικών κ. Παρασκευά Κουκουλόπουλο στις **18-1-2012**)

Η ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΦΟΔΙΩΝ ΚΑΙ Η ΕΠΑΚΟΛΟΥΘΗ ΕΞΑΡΤΗΣΗ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΑ ΤΟΥ ΥΨΗΛΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ:

«Η πρόσφατη θεωρητική συζήτηση για τις επιπτώσεις μιας επιστροφής σε εθνικό νόμισμα ή μίας αναγκαστικής εξόδου από την Ευρωπαϊκή Ένωση ανέδειξε τραγικές αλήθειες: οι οικονομικές ενισχύσεις της ΕΕ προς την Ελλάδα για τον αγροτικό τομέα είναι πολύ σημαντικές για τον Έλληνα αγρότη αφού καλύπτουν κατά μέσο όρο περίπου το 50% του εισοδήματός του, αλλά όλα τα χρήματα αυτά και άλλα τόσα, δυστυχώς, ξαναφεύγουν εκτός Ελλάδας γιατί εγκαταλείψαμε αφρόνως κατά την τελευταία τριακονταετία, τόσο την εγχώρια παραγωγή αγροτικών εφοδίων, όσο και την παραγωγή ανταγωνιστικών και εξαγώγιμων αγροτικών προϊόντων.

Το υψηλό κόστος παραγωγής που είναι και το ανταγωνιστικό μειονέκτημα των αγροτικών μας προϊόντων αποτελεί μια πραγματική αιμορραγούσα πληγή για την ελληνική οικονομία γιατί «καταφέραμε» να εισάγουμε πλέον σχεδόν το σύνολο των αγροτικών μας εισροών: δηλαδή σπόρους, λιπάσματα, γεωργικά φάρμακα, γεωργικά μηχανήματα και τα παρελκόμενα αυτών, αγροτικά εργαλεία, καύσιμα, λιπαντικά και αναλώσιμα των γεωργικών μηχανημάτων, αντλητικά συγκροτήματα, ζωτροφές, ζωικό κεφάλαιο αναπαραγωγής, αμελκτικό εξοπλισμό, τεχνικό εξοπλισμό και αυτοματισμούς μεταποίησης (εξοπλισμός ελαιοτριβείων, παστερίωσης, τυροκομίας και επεξεργασίας γάλακτος κ.α.). Ακόμη και μεγάλο μέρος της αμοιβής της εργασίας δίνεται σε μετανάστες και φεύγει εκτός Ελλάδας. Συνεπώς, οι οικονομικές ενισχύσεις προς τους αγρότες, είτε είναι άμεσες (ΟΣΔΕ), είτε δίνονται μέσω επενδυτικών σχεδίων βελτίωσης, τελικά καταλήγουν σε «ξένες» τσέπες... Και φυσικά, υπό αυτές τις συνθήκες, η υιοθέτηση ενός υποτιμημένου εθνικού νομίσματος θα πολλαπλασιάζε το κόστος παραγωγής ακυρώνοντας το όποιο πλεονέκτημα από τη νομισματική ισοτιμία στην τιμή πώλησης.

Είναι, επίσης, εντυπωσιακή η σύμπτωση των αριθμών: κατά την τριακονταετία 1981 – 2011 εισέρευσαν στην Ελλάδα περίπου 65 δισεκατομμύρια ευρώ ευρωπαϊκών οικονομικών ενισχύσεων, όσο ήταν σχεδόν και το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου των αγροτικών προϊόντων της Ελλάδας με τα άλλα κράτη μέλη της ΕΕ κατά την ίδια χρονική περίοδο.»

(έγγραφο υπόμνημα ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας με αρ. 697/04-09-2015)

ΤΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ:

«Με μέγεθος εκμετάλλευσης τα 48 στρέμματα (από τα χαμηλότερα στην ΕΕ) και μέγεθος αγροτεμαχίου τα 7 στρέμματα (από τα χαμηλότερα στην ΕΕ), ο μικρός και πολυτεμαχισμένος γεωργικός κλήρος στην Ελλάδα αυξάνει το κόστος παραγωγής και μειώνει την ανταγωνιστικότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων επειδή το κόστος καυσίμων και λιπαντικών και το κόστος της επισκευής των μηχανημάτων και μεταφορικών μέσων ως ποσοστό της

τελικής γεωργικής παραγωγής είναι διπλάσιο στην Ελλάδα από ότι στην ΕΕ (μέσος όρος εικοσαετίας). Οποιαδήποτε κυβέρνηση θα ήθελε να καταστήσει ανταγωνιστικά τα Ελληνικά αγροτικά προϊόντα θα έπρεπε να καταργήσει τους φόρους στο αγροτικό πετρέλαιο και όχι να τους αυξήσει. Στην πραγματικότητα το αφορολόγητο αγροτικό πετρέλαιο θα οδηγήσει σε αύξηση της αγροτικής παραγωγής, σε πτώση των τιμών πώλησης, σε αύξηση των εξαγωγών, σε αύξηση της μεταποίησης στις βιομηχανίες τροφίμων και ποτών, σε αύξηση του εμπορίου, σε νέες θέσεις εργασίας και σε πολύ περισσότερα δημόσια έσοδα που θα προέλθουν από τις παραπάνω δραστηριότητες, από αυτά που θα φέρει ο «στραγγαλισμός» της αγροτικής παραγωγής με αυξημένους φόρους στο αγροτικό πετρέλαιο (του οποίου η κατανάλωση και άρα οι συνολικοί φόροι θα μειωθούν).

Ακόμη όμως και να μην είναι κάποιος ειδικός στην επιστήμη της Αγροτικής Οικονομίας, είναι σε όλους γνωστή **η σύνδεση των οικονομικών υφέσεων με τις πετρελαιϊκές κρίσεις της δεκαετίας του 1970**, ενώ και η πρόσφατη παγκόσμια κρίση του 2008 συνδυάστηκε με την πρωτοφανή άνοδο των διεθνών τιμών του πετρελαίου που είχε σκαρφαλώσει σχεδόν στα **150 δολάρια** το βαρέλι. Συνεπώς, η τεχνητή άνοδος της τιμής του αγροτικού πετρελαίου μέσω της αυξημένης φορολόγησης μόνο δεινά μπορεί να επιφέρει στην αγροτική παραγωγή, αλλά και στο σύνολο της Ελληνικής οικονομίας, αφού σύμφωνα με μελέτη του IOBE ο πολλαπλασιαστής του ΑΕΠ της χώρας για τον αγροτικό τομέα είναι πέντε (5).»

(δελτίο τύπου ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας με αρ. 72/08-02-2013)

ΤΟ ΥΨΗΛΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ:

«Δύο από τους σημαντικότερους συντελεστές του κόστους παραγωγής (με συνολική συμμετοχή άνω του 50%) είναι η ενέργεια και οι ζωτροφές.

1.1. Ενέργεια

Στη χώρα μας που λόγω της γεωμορφολογίας της και του πολυτεμαχισμένου αγροτικού της κλήρου, **το κόστος καυσίμων, λιπαντικών και συντήρησης των γεωργικών μηχανημάτων είναι διπλάσιο από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης**, αποφασίσθηκε η αντιπαραγωγική αύξηση του φόρου στο αγροτικό πετρέλαιο (με κατάργηση της μερικής επιστροφής του ειδικού φόρου κατανάλωσης) αντί της παροχής αφορολόγητου αγροτικού πετρελαίου για να αμβλυνθεί το ανταγωνιστικό μας μειονέκτημα. Παράλληλα **δεν αξιοποιήθηκαν ή διαδόθηκαν τεχνολογίες και τεχνικές εξοικονόμησης ενέργειας και εισροών** που θα μείωναν σημαντικά το κόστος παραγωγής διαδικασία η οποία απαιτεί την εκπαίδευση των παραγωγών από την πολιτεία και τη παροχή κινήτρων αντικατάστασης ενεργοβόρων μηχανημάτων και πρακτικών όπως π.χ. για τη διαδικασία της ξήρανσης των γεωργικών προϊόντων. Γενικά, ποτέ δεν εφαρμόστηκε μία συγκροτημένη και αποτελεσματική πολιτική για το κόστος ενέργειας στον αγροτικό χώρο (**αγροτικό ρεύμα για γεωτρήσεις, θερμοκήπια, κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις**,

συστηματική αξιοποίηση των ΑΠΕ – γεωθερμία, βιομάζα, αιολική και ηλιακή ενέργεια κ.α.).

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον προς αξιοποίηση, εκτός από τη βιομάζα, παρουσιάζουν τα γεωθερμικά πεδία χαμηλής ενθαλπίας στη Βόρεια Ελλάδα κυρίως λόγω της αφθονίας, του θερμικού φορτίου (θερμοκρασίες νερού 35 ως 90 °C) και του μεγέθους τους. Για παράδειγμα στο υπέδαφος όλης της πεδινής Θράκης φιλοξενείται το μεγαλύτερο ενιαίο γεωθερμικό πεδίο της Ευρώπης. Η ύπαρξη γεωθερμικής ενέργειας σε τόσο μεγάλες ποσότητες δύναται να δράσει ως μοχλός ανάπτυξης ιδιαίτερα σε περιοχές με πιο ψυχρό κλίμα όπως αυτό της Βόρειας Ελλάδας. Εκατοντάδες οικισμοί, βιομηχανίες, κτηνοτροφικές, θερμοκηπιακές και ιχθυοπαραγωγικές μονάδες μπορούν να εκμεταλλευτούν αυτήν την ανανεώσιμη πηγή ενέργειας προς αντικατάσταση χιλιάδων τόνων εισαγόμενου πετρελαίου και παραγωγής καισαρίων ετησίως, ενισχύοντας παράλληλα τις υψηλής αξίας χειμερινές εξαγωγές κηπευτικών προϊόντων. Ενδεικτικά το σημαντικότερο πρόβλημα στην παραγωγή κηπευτικών εκτός εποχής, των θερμοκηπιακών επιχειρήσεων κυρίως αυτών της Βόρειας Ελλάδας, είναι το υψηλό ενεργειακό κόστος το οποίο **φτάνει μέχρι και στο 80% του συνολικού κόστους παραγωγής**. Το αποτέλεσμα είναι οι παραγόμενες στα θερμοκήπια ποσότητες κηπευτικών εκτός εποχής να μην καλύπτουν την εγχώρια κατανάλωση, οι τιμές τους να διαμορφώνονται σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα και η αυξημένη ζήτηση να αντιμετωπίζεται με εισαγωγές κυρίως από την Ολλανδία, την Ισπανία και το Ισραήλ. Παράλληλα η περιοχή της Βόρειας Ελλάδας παρουσιάζει γεωγραφικό πλεονέκτημα στην εξαγωγή των θερμοκηπιακών προϊόντων προς τις αγορές της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης, σε σύγκριση για παράδειγμα με την Τουρκία.

Η αξιοποίηση δηλαδή της γεωθερμίας βελτιώνει τόσο το εμπορικό ισοζύγιο της χώρας όσο και το πρόβλημα της ανεργίας. Ας αναλογιστούμε ότι **η Ελλάδα εισάγει τρόφιμα αξίας 7 δις ευρώ το χρόνο και το 90 % των ανθοκομικών ειδών**. Αντίστοιχα από τις χώρες της κεντρικής και βόρειας Ευρώπης, μόνο για παράδειγμα η Γερμανία, εισάγει τομάτα αξίας πάνω από **1 δις ευρώ το χρόνο** με την ελληνική συμμετοχή σε αυτήν την εισαγωγή να περιορίζεται μέχρι και στο **0.025%**. Το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. προτίθενται να συμβάλει με εξειδικευμένους, Γεωπόνους και Γεωλόγους στην ανάδειξη της γεωθερμικής και των υπολοίπων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, έτοι ώστε να υπάρχει μια ξεκάθαρη εικόνα για τις δυνατότητες αξιοποίησης που διαθέτουν στα πλαίσια της σύγχρονης επιχειρηματικότητας. Τέλος, προτείνεται η δημιουργία στη Θεσσαλονίκη ενός φορέα αξιοποίησης και διαχείρισης της γεωθερμικής ενέργειας χαμηλής ενθαλπίας, η οποία είναι εύκολα εκμεταλλεύσιμη και εντοπίζεται κυρίως στη Β. Ελλάδα.

1.2. Ζωοτροφές

Στην Ελλάδα υπάρχει σοβαρό έλλειμμα χονδροειδών ζωοτροφών και βοσκήσιμου χόρτου κατά τους χειμερινούς και θερινούς μήνες το οποίο μπορεί να περιορισθεί με την επέκταση της καλλιέργειας της μηδικής, των ετήσιων τριφυλλιών και των λοιπών χορτοδοτικών ψυχανθών, με τη συστηματική ανακύκλωση των υπο και παραπροϊόντων των γεωργικών βιομηχανιών, με στόχο την παραγωγή ζωοτροφών χαμηλού κόστους και ζωοτεχνικά αποδεκτών προδιαγραφών και με την παροχή κάθε δυνατού μέτρου

(όπως προτεραιότητα στα επενδυτικά Σχέδια Βελτίωσης) και ενημέρωσης στους Έλληνες κτηνοτρόφους για την **αύξηση των ιδιοπαραγώμενων ζωοτροφών**. Η ελεύθερη κοινόχρηστη βόσκηση πρέπει, επιτέλους, να αντικατασταθεί από την **ελεγχόμενη βόσκηση με εκμίσθωση των βοσκοτόπων**. Άμεσα, πρέπει να βρεθεί η χρηματοδότηση (τα διατεθέντα τέλη βόσκησης των ετών 2016 και 2017 δεν επαρκούν ούτε για το 1/3 του κόστους στην Κεντρική Μακεδονία) για να προκηρυχθούν οι προβλεπόμενες διαχειριστικές μελέτες ώστε να καταγραφούν, ταξινομηθούν και χαρτογραφηθούν οι βοσκότοποι, να εκπονηθούν σχέδια διαχείρισης και βελτίωσης των βοσκοτόπων και να εκμισθωθούν σε κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις οι λιβαδικές μονάδες που θα διαμορφωθούν, υπό τον όρο της εφαρμογής των ανωτέρω μελετών και σχεδίων. **Η ορθολογική διαχείριση των βοσκοτόπων μπορεί να πενταπλασιάσει την παραγωγικότητά τους μειώνοντας σημαντικά το κόστος παραγωγής και αυξάνοντας την ποιότητα των προϊόντων.**»

(έγγραφο υπόμνημα ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας με αρ. 585/29-08-2019)

ΤΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ:

«**Η χρήση των λιπασμάτων συνέβαλλε τα μέγιστα στην «πράσινη επανάσταση» του 20ου αιώνα και κατέστησε δυνατή τη σύγχρονη επισιτιστική επάρκεια** παρά την πρωτόγνωρη αύξηση του παγκόσμιου πληθυσμού. Η χρήση των λιπασμάτων, όμως, αλλά και κάθε αγροχημικού, όπως γνωρίζετε, δεν είναι ακίνδυνη και χωρίς παρενέργειες για τον άνθρωπο ή το περιβάλλον και θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις αρχές της Εδαφολογίας και της επιστήμης της Θρέψης των Φυτών.

Η νιτρορύπανση των υπόγειων υδάτων από την αλόγιστη χρήση των αζωτούχων λιπασμάτων, που παρατηρείται και στην χώρα μας, είναι επικίνδυνη για την πρόκληση μεθαιμινοσφαιρίας σε βρέφη, αποβολών σε έμβρια και σχηματισμού νιτροζαμινών που είναι από τις πιο γνωστές καρκινογόνες χημικές ουσίες. Η νιτρορύπανση μαζί με τη ρύπανση από τα φωσφορικά λιπάσματα και τα απορρυπαντικά προκαλεί, επίσης, το φαινόμενο του «ευτροφισμού» στις λίμνες και στα παράκτια ύδατα του Βορείου Αιγαίου με καταστροφικές συνέπειες για κάθε μορφή ζωής μέσα στο νερό. Άλλα και η λίπανση με τα λεγόμενα «ιχνοστοιχεία» (θρεπτικά στοιχεία που είναι απαραίτητα σε πολύ μικρές ποσότητες) είναι σημαντική για τη δημόσια υγεία, καθώς για παράδειγμα, η έλλειψη του μολυβδανίου από το έδαφος έχει συσχετισθεί με τη σημαντική (100 φορές περισσότερο) αύξηση της πιθανότητας εμφάνισης καρκίνου του οισοφάγου (περιοχή Linxian, Κίνα).

Σήμερα, που η παγκόσμια κοινότητα στρέφεται στη θεραπευτική διατροφή και ανακαλύπτει ξανά τη σοφία του Ιπποκράτη που είπε «κάνε την τροφή το φάρμακό σου και το φάρμακό σου την τροφή σου», η **ορθολογική λίπανση των καλλιεργειών για την αειφορική παραγωγή ασφαλών, υγιεινών και ποιοτικών αγροτικών προϊόντων είναι επίκαιρη όσο ποτέ**. Ειδικότερα για την Ελλάδα, που το **συγκριτικό της πλεονέκτημα είναι η ποιότητα και η μοναδικότητα των προϊόντων της, η ορθολογική λίπανση-Θρέψη των**

καλλιεργειών θα πρέπει να αποτελέσει πρώτη προτεραιότητα - για την Πολιτεία, αφού η λίπανση-θρέψη μαζί με το κλίμα και το γενετικό υλικό καθορίζει όχι μόνο την ποσοτική παραγωγή, αλλά και το χρώμα, το άρωμα, τη γεύση, την υφή, τη χημική σύσταση, την ευπάθεια σε ασθένειες, τη διατηρησιμότητα και εν τέλει τη μοναδικότητα των προϊόντων της Ελληνικής Γης.

Δυστυχώς, όμως, η κατάσταση στην Ελλάδα του 2013 σε σχέση με τη λίπανση-θρέψη των καλλιεργειών είναι πολύ μακριά από την ιδανική. **Η Ελλάδα δεν έχει εδαφολογικούς χάρτες για το μεγαλύτερο τμήμα της χώρας** (τη στιγμή που γειτονικές χώρες διαθέτουν παρόμοιους χάρτες για το σύνολο της επικράτειάς τους), ενώ **το αγροτικό ανθρώπινο δυναμικό είναι ανεκπαίδευτο** (σύμφωνα με στοιχεία του ΥπΑΑΤ το 14,3 % δεν έχει απολυτήριο δημοτικό, 69,5 % είναι οι απόφοιτοι δημοτικού, 15 % είναι οι απόφοιτοι γυμνασίου ή λυκείου και μόλις το 1,2 % είναι απόφοιτοι ΑΕΙ ή ΤΕΙ) και δεν έχει κατανοήσει σε σημαντικό βαθμό την **αναγκαιότητα και τη χρησιμότητα της διενέργειας εδαφολογικών και φυλλοδιαγνωστικών αναλύσεων για τον καθορισμό της άριστης λίπανσης**. Με αυτά τα δεδομένα, η **ανεξέλεγκτη εφαρμογή λιπασμάτων στις καλλιέργειες**, χωρίς γνώση των πραγματικών αναγκών του φυτού, **οδηγεί σε αύξηση του κόστους παραγωγής**, καθώς η πώληση λιπασμάτων καταλήγει μία καθαρά εμπορική συναλλαγή με σκοπό τη μεγιστοποίηση του κέρδους των σημείων πώλησης. Η **γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας** παρότι είναι **μη ανανεώσιμος φυσικός πόρος σε ανεπάρκεια** που προστατεύεται από το άρθρο 24, παρ. 1 του Συντάγματος (υπ' αριθμ. 3698/2000 αποφ. Ε' Τμήματος του ΣτΕ), στην πράξη δεν προστατεύεται στη χώρα μας **ούτε από την αλλαγή χρήσης της, ούτε από την κακή γεωργική χρήση της** (πλείστα τα παραδείγματα της γόνιμης γεωργικής γης των θερμοκηπίων που κατέστη αλατούχος και ακατάλληλη από την υπερβολική χρήση των λιπασμάτων). Άλλα και τα προβληματικά εδάφη (όξινα, αλκαλιωμένα, αλατούχα κ.α.) χρήζουν ιδιαίτερης επιστημονικής παρακολούθησης για να βελτιωθούν οι φυσικοχημικές τους ιδιότητες και να καταστούν παραγωγικά.

...Προτείνουμε, επίσης, τη **θεσμοθέτηση της υποχρεωτικής διενέργειας εδαφολογικής ανάλυσης ανά πενταετία για τους επαγγελματίες αγρότες, αλλά και της επιπλέον φυλλοδιαγνωστικής ανάλυσης για συγκεκριμένες δυναμικές καλλιέργειες που θα ελέγχονται για την ύπαρξη και εφαρμογή τους από τους υπεύθυνους επιστήμονες των καταστημάτων εμπορίας λιπασμάτων. Το κόστος των ανωτέρω αναλύσεων είναι πολύ μικρό και θεμιτό εάν συγκριθεί με την εξοικονόμηση άσκοπων, άκαιρων και λανθασμένων εφαρμογών λίπανσης που ανεβάζουν στήμερα το κόστος παραγωγής συνεισφέροντας σημαντικά στο έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου των αγροχημικών που έφθασε το 2008 στο ύψος περίπου των 400.000.000 €. Η σημασία, όμως, της ορθολογικής λίπανσης των καλλιεργειών είναι ανυπολόγιστη σε αξία για τη δημόσια υγεία, το περιβάλλον και το αγροτικό μέλλον του τόπου.**»

(έγγραφο υπόμνημα ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας με αρ. 208/09-04-2013)

ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ:

«Αποτελεί κοινή παραδοχή ότι το συγκριτικό πλεονέκτημα της ελληνικής αγροτικής παραγωγής δε μπορεί να είναι το πολύ χαμηλό κόστος παραγωγής, αλλά η εξαιρετική ποιότητα, η οποία πρέπει να είναι και πιστοποιημένη. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με την ηλικιακή σύνθεση του αγροτικού πληθυσμού της Ελλάδας, το μέσο μορφωτικό του επίπεδο, την ανυπαρξία μέχρι σήμερα (με ευθύνη της Πολιτείας) οποιασδήποτε επαγγελματικής κατάρτισης των αγροτών στα θέματα της φυτοπροστασίας (με εξαίρεση την πενιχρή σε χρόνο υποχρεωτική εκπαίδευση των ενταγμένων στο σχετικό πρόγραμμα νέων γεωργών), αλλά και την αδυναμία να καταστούν γεωπόνοι, στα πλαίσια της προβλεπόμενης επαγγελματικής κατάρτισής τους, οι επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων (όπως δε μπορεί να γίνει ιατρός ο ασθενής, όσο και να διαβάσει για την ασθένειά του) καθιστούν μονόδρομο την άμεση θέσπιση της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης της δραστικής ουσίας των γεωργικών φαρμάκων και την επιβολή σημαντικών ποινών στους παραβάτες, εάν επιθυμούμε να διασφαλίσουμε την υγεία των ελλήνων αγροτών και καταναλωτών, την προστασία του περιβάλλοντος και των καλλιεργειών και την εγγύηση της ποιότητας των αγροτικών προϊόντων που είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την απρόσκοπτη αύξηση των εξαγωγών μας.»

(έγγραφο υπόμνημα ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας με αρ. 220/23-07-2012)

«Συνεπώς, βασικός σκοπός της θέσπισης της συνταγογράφησης της δραστικής ουσίας των γεωργικών φαρμάκων για τους επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων (δηλαδή για κάθε πρόσωπο που χρησιμοποιεί γεωργικά φάρμακα κατά την επαγγελματική του δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένων των χειριστών, των τεχνικών, των εργοδοτών και των αυτοαπασχολούμενων, τόσο στον γεωργικό τομέα όσο και σε άλλους τομείς) είναι η εφαρμογή των γενικών αρχών της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας και ο έλεγχος της αναγκαιότητας και της καταλληλότητας της εφαρμογής των γεωργικών φαρμάκων με στόχο την διαχείριση των επιβλαβών οργανισμών με χαμηλή εισροή γεωργικών φαρμάκων.

Συγκεκριμένα, ο γεωπόνος – συνταγογράφος, ο οποίος κατά τη γνώμη μας θα πρέπει να είναι ο επιστημονικός σύμβουλος της αγροτικής εκμετάλλευσης καθ' όλη της διάρκεια μιας τουλάχιστον καλλιεργητικής περιόδου (με προσυμφωνημένη αμοιβή συμβουλευτικών υπηρεσιών στο σύνολο της περιόδου), θα πρέπει να εισηγείται: (α) την κατάλληλη επιλογή πολλαπλασιαστικού υλικού που θα μειώσει τις πιθανότητες επέμβασης με χημικά μέσα ανάλογα με το μικροκλίμα της περιοχής και το σκοπό της καλλιέργειας, (β) τα κατάλληλα καλλιεργητικά μέτρα προς την ίδια κατεύθυνση, (γ) τη χρήση κατάλληλων παγίδων καθώς και τον τρόπο παρακολούθησης και καταγραφής του πληθυσμού των επιβλαβών οργανισμών ή των φυσικών εχθρών τους, (δ) την εφαρμογή χημικών μέσων όταν ο πληθυσμός του επιβλαβούς οργανισμού ή ο βαθμός συμπτωματολογίας της ασθένειας ξεπεράσει το επίπεδο ανεκτής οικονομικής ζημιάς και (ε) τη δραστική ουσία του γεωργικού φαρμάκου που θα χρησιμοποιηθεί με βάση την αποτελεσματικότητα, τον τρόπο δράσης, το φάσμα δράσης, την εκλεκτικότητα για το καλλιεργούμενο φυτό, την ασθένεια ή το ζωικό εχθρό ή το ζιζάνιο, τους ειδικούς περιβαλλοντικούς στόχους, τη συνδυαστικότητα με

άλλα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, την ευχέρεια εφαρμογής, τα αναμενόμενα υπολείμματα στο αγροτικό προϊόν, την υπολειμματική διάρκεια, την τοξικολογική σήμανση, τη συμβατότητα με τη στρατηγική διαχείρισης της ανθεκτικότητας των επιβλαβών οργανισμών, καθώς και την πιθανή επίδραση στην επόμενη καλλιέργεια.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, ο γεωπόνος – συνταγογράφος που θα εκπονεί το Σχέδιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Φυτοπροστασίας επί τη βάσει του οποίου θα εκδίδεται η εκάστοτε συνταγή, για να είναι επαγγελματικά επιτυχημένος-ανταγωνιστικός θα πρέπει με λιγότερα και φθηνότερα γεωργικά φάρμακα να πετυχαίνει καλύτερο φυτοπροστατευτικό αποτέλεσμα, καθώς ο βαθμός της μείωσης του κόστους αγοράς και χρήσης (πετρέλαιο – συντήρηση γεωργικών μηχανημάτων κ.α.) των γεωργικών φαρμάκων για μια ικανοποιητική φυτοπροστασία θα είναι το κριτήριο που θα δικαιολογεί στον αγρότη-πελάτη το κόστος της συνταγογράφησης και το ύψος αυτής. Σημαντική παράμετρο θα αποτελέσει ακόμη και η δυνατότητα κάλυψης μέρους του κόστους της συνταγογράφησης από τη συμμετοχή των αγροτών και των γεωπόνων – συνταγογράφων στο ΠΑΑ 2014-2020 στο οποίο προβλέπεται ο διπλασιασμός των οικονομικών ενιαχύσεων για συμβουλευτικές υπηρεσίες.

Ο γεωπόνος – συνταγογράφος θα είναι, επίσης, ο κατά νόμο υπεύθυνος για την προστασία της δημόσιας υγείας και του φυσικού περιβάλλοντος και ιδιαίτερα όσον αφορά (α) στην εφαρμογή των δραστικών ουσιών των εγκεκριμένων μόνο εμπορικών σκευασμάτων για την χρήση για την οποία προορίζονται, (β) στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα μεταξύ τελευταίας εφαρμογής και συγκομιδής του προϊόντος ώστε να μην καταναλώνονται επικίνδυνα υπολείμματα γεωργικών φαρμάκων και (γ) στην εφαρμογή της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας ώστε οι επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων να στραφούν σε πρακτικές και προϊόντα με το χαμηλότερο δυνατό κίνδυνο για την υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον μεταξύ εκείνων που είναι διαθέσιμα για την αντιμετώπιση του ίδιου προβλήματος επιβλαβών οργανισμών. Για το λόγο αυτό θεοπίζονται και αυστηρές οικονομικές και ποινικές κυρώσεις για τους γεωπόνους – συνταγογράφους που θα είναι ανάλογες του κινδύνου για τη δημόσια υγεία και το φυσικό περιβάλλον.»

(έγγραφο υπόμνημα ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας με αρ. 411/11-07-2013)

ΤΟ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟ ΝΕΡΟ:

«Όσον αφορά τη χώρα μας, **η κατά κεφαλήν κατανάλωση νερού στην Ελλάδα είναι από τις μεγαλύτερες στον κόσμο** (λίγο πιο υψηλή από την υπερδύναμη της κατανάλωσης, τις ΗΠΑ!) και **είναι σχεδόν διπλάσια από το μέσο όρο σε παγκόσμιο επίπεδο**. Σχεδόν 2.400 κυβικά μέτρα νερό τον χρόνο αναλογούν σε κάθε κάτοικο της Ελλάδας (σ.σ.: προσοχή, σε αυτόν τον αριθμό συνυπολογίζεται η κατανάλωση από κάθε δυνατή χρήση και σπατάλη νερού), **όταν ο παγκόσμιος μέσος όρος είναι 1.240 κ.μ. ετησίως**. Αυτό προκύπτει από μια πολύ ενδιαφέρουσα έρευνα που πραγματοποίησε το Πανεπιστήμιο του Τβέντε στην Ολλανδία, σε συνεργασία με υπηρεσίες του ΟΗΕ. **Στην Ελλάδα το μεγαλύτερο μέρος κατανάλωσης νερού γίνεται στη γεωργία, με ποσοστό που φθάνει το 86% από το οποίο το 60-80% –ανάλογα με την περιοχή – χάνεται οριστικά**

από τον υδρολογικό κύκλο καθώς το νερό αυτό είτε **εξατμίζεται**, είτε **χάνεται** λόγω **κακών πρακτικών** (λ.χ. πότισμα το μεσημέρι) ή **κακού τρόπου άρδευσης**, ενώ μεγάλη σπατάλη νερού σύμφωνα με την έρευνα του δικτύου Μεσόγειος ΣΟΣ, παρατηρείται και στον οικιακό τομέα. Παράλληλα οι απώλειες λόγω της παλαιότητας των δικτύων είναι πολύ υψηλές και σε κάποιες περιπτώσεις φθάνουν το **50%**.»

(έγγραφο υπόμνημα ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας με αρ. **81/22-03-2012**)

Η ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΓΗ ΥΨΗΛΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ:

«**Η γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας αποτελεί φυσικό πόρο μη ανανεώσιμο, που βρίσκεται ήδη σε ανεπάρκεια στη χώρα μας. Πάνω από 500 χρόνια απαιτούνται για να δημιουργηθούν δύο (2) μόλις εκατοστά επιφανειακού γόνιμου εδάφους με φυσικές διαδικασίες, ενώ η απώλεια γόνιμων εδαφών με την διάβρωση και την ερημοποίηση είναι μη αναστρέψιμη και η διαδικασία της εδαφογένεσης δεν μπορεί πλέον να επαναληφθεί στις ίδιες τοποθεσίες. Γι' αυτό η γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας αποτελεί πραγματικό εθνικό πλούτο που δεν το δημιουργήσαμε εμείς, αλλά το δανειστήκαμε από όλες τις επόμενες γενεές.**

Κατά συνέπεια, η γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας προστατεύεται: (α) από το **Σύνταγμα της Ελλάδας** (άρθρο 24, παρ.1) στα πλαίσια της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, (β) από την **Ευρωπαϊκή Επιτροπή** που έχει αναπτύξει μια θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους (**COM (2006) 231**) και (γ) από τον **ΟΗΕ** μέσω της **Agenda 21**, η οποία επιβάλλει την καταγραφή και συστηματική διαχείριση της γεωργικής γης, απαγορεύει την υποβάθμισή της και συνιστά την ανάκτησή της. Ειδικότερα, όσον αφορά στη συνταγματική προστασία και σύμφωνα με τη νομολογία του **ΣτΕ (Ε' Τμήμα αποφ. 3698/2000)** προκύπτει ότι «...φυσικό περιβάλλον εμπίπτον στην προστασία του άρθρ. 24 παρ. 1 του Συντάγματος, αποτελούν όχι μόνον τα φυσικά οικοσυστήματα αλλά και τα τεχνητά, ιδίως δε η γεωργική γη... Ταύτα ισχύουν κατά μείζονα λόγον προκειμένου περι **κατ' εξοχήν της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας**, της οποίας η **κατ' αρχήν διατήρηση και προστασία είναι συνταγματικώς επιβεβλημένη...**».

Με την πρόσφατη, όμως, τροποποίηση της περ. α' της παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (ΦΕΚ Α' 200) με το άρθρο 7 του ν. 4711/2020 (ΦΕΚ Α' 145): «... η παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του 1 MW επιτρέπεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας... υπό την προϋπόθεση ότι οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί, για τους οποίους χορηγούνται δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, καλύπτουν αγροτικές εκτάσεις που αθροιζόμενες με τις αγροτικές εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία ή έχουν χορηγηθεί δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης και τις εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που εγκαθίστανται σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174), δεν υπερβαίνουν το 1% του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων της κάθε Περιφερειακής Ενότητας».

Κατ' αρχάς, οποιαδήποτε ποσοτικοποίηση της καταπάτησης της συνταγματικής προστασίας της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας με την αλλαγή χρήσης της θα έπρεπε να θεωρείται αδιανόητη σε μια ευνομούμενη πολιτεία, όπως θα θεωρούνταν απαράδεκτη η νομοθέτηση της δυνατότητας αλλαγής χρήσης π.χ. του 1% της έκτασης των δασών της Ελλάδας...

Επιπροσθέτως, η διάταξη αυτή εντέχνως παραπλάνησε τους βουλευτές που την υπερψήφισαν τον Ιούλιο του 2020 ως προς το ποσοστό συμμετοχής της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας στη συνολική έκταση εγκατάστασης φωτοβολταϊκών σταθμών παραγωγής ενέργειας, καθώς το 1% φαντάζει μεν μικρό ως ποσοστό, αλλά δεν θεσπίζεται στο σύνολο της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας (άλλωστε σε πολλούς νομούς της χώρας συμπεριλαμβανομένου του νομού Θεσσαλονίκης δεν έχει ποτέ καθοριστεί το σύνολο της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας), αλλά στο σύνολο της αγροτικής γης όλων των κατηγοριών.

... Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει το συμπέρασμα ότι υπάρχει μία σαφής προτίμηση για αιτήσεις δημιουργίας φωτοβολταϊκών σταθμών σε γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας και στην πράξη η συνταγματικώς επιβεβλημένη προστασία αυτού του μη ανανεώσιμου φυσικού πόρου είναι κατ' ουσίαν ανύπαρκτη. Πολλοί αγρότες, μπροστά στο εύκολο και υψηλό κέρδος, δεν διστάζουν να χαλάσουν τα γονιμότερα και αποδοτικότερα χωράφια τους και να καταστρέψουν το φυσικό περιβάλλον, στερώντας τη χώρα από ένα μη ανανεώσιμο φυσικό πόρο στρατηγικής σημασίας για την αυτάρκεια και την ανεξαρτησία της. Πολλές φορές γινόμαστε μάρτυρες στην διασπορά φωτοβολταϊκών σταθμών μέσα σε περιοχή αναδασμού που με κόπο και χρόνο δημιουργήθηκε ή μέσα σε συλλογικά αρδευτικά δίκτυα της πεδιάδας της Θεσσαλονίκης για τα οποία επενδύθηκαν για δεκαετίες τα χρήματα του Έλληνα φορολογούμενου. Η σημερινή άναρχη και παράλογη ανάπτυξη φωτοβολταϊκών σταθμών χωρίς κεντρικό σχεδιασμό και χωροθέτηση θα αποβεί μεσομακροπρόθεσμα καταστροφική. Αυτή η θλιβερή εικόνα της αλλαγής χρήσης σε μυριάδες στρέμματα της γόνιμης παραγωγικής γης της Μακεδονίας δείχνει έναν άκρατο καιροσκοπισμό που υποθηκεύει το μέλλον των παιδιών μας.

Η αντισυνταγματική κατά τη γνώμη μας νομοθετική διάταξη (αρμόδιο για την τελική κρίση είναι το Συμβούλιο της Επικρατείας που έχει, όμως, ήδη εκδόσει σχετικές αποφάσεις για την προστασία της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας) της περ. α' της παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (ΦΕΚ Α' 200) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 του ν. 4711/2020 (ΦΕΚ Α' 145), η οποία επιτρέπει την αλλαγή χρήσης της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας κατά την θέληση και την κρίση του κάθε νόμιμου κατόχου και μάλιστα σε έκταση χιλιάδων στρεμμάτων σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα που φθάνουν στο σύνολο της Επικράτειας σε 320.000 στρέμματα γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας που σύντομα θα απωλεσθούν (σύμφωνα με την KYA με αρ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/74123/2971/2020 - ΦΕΚ Β' 3149), θα πρέπει άμεσα να καταργηθεί, όχι μόνο για λόγους συνταγματικής νομιμότητας και σεβασμού των διεθνών υποχρεώσεων της χώρας, αλλά και για τους λόγους ουσίας της

ορθολογικής πολιτικής, του στρατηγικού σχεδιασμού, της - σωστής χωροθέτησης δράσεων και της βιώσιμης ανάπτυξης της χώρας.

Με το ίδιο ακριβώς σκεπτικό θα πρέπει να καταργηθεί και η κατ' εξαιρεση δόμηση σε ακίνητα εντός εκτάσεων γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας εφόσον αυτά έχουν πρόσωπο σε εθνικές, επαρχιακές και δημοτικές οδούς ή και βρίσκονται εντός αποστάσεως διακοσίων (200) μέτρων από τον άξονα εθνικών, επαρχιακών οδών και εκατόν πενήντα (150) μέτρων από τον άξονα των δημοτικών οδών που προβλέφθηκε με το άρθρο 51, παρ. 11α του ν. 4178/2013 (ΦΕΚ Α' 174). Εάν συνυπολογίσουμε ότι σε κάθε αγρόκτημα υπάρχουν 4 ή 5 επαρχιακοί ή δημοτικοί δρόμοι με μέσο μήκος 3 ή 4 χιλιόμετρα και εφαρμοσθεί η ζώνη όπου επιτρέπεται η δόμηση πλάτους 300 ή 400 μέτρων, τότε κατά μέσο όρο θα μπορούν να δομηθούν 4.000 στρέμματα σε κάθε αγρόκτημα και με μέσο όρο συνολικής έκτασης τα 13.000 περίπου στρέμματα ανά αγρόκτημα, γίνεται αντιληπτό ότι με τις παραπάνω διατάξεις μπορεί να δομηθεί χωρίς κανένα περιορισμό ως προς την κατηγορία παραγωγικότητας της γεωργικής γης το 30% περίπου της έκτασης των ελληνικών αγροκτημάτων. Συνεπώς, θα πρέπει άμεσα να καταργηθεί η εν λόγω διάταξη που επεκτείνει την εξαιρεση προστασίας της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας και στις επαρχιακές και δημοτικές οδούς.

... Σε μια χώρα που η βάση της πολυπόθητης οικονομικής ανάπτυξης είναι η πρωτογενής παραγωγή θα πρέπει πρώτα από όλα να διασφαλισθεί η επάρκεια των φυσικών πόρων και ειδικότερα της ποιοτικής γεωργικής γης και του αρδευτικού νερού. Η ταυτόχρονη ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας είναι ζωτικής σημασίας για μία βιώσιμη ανάπτυξη, αλλά θα πρέπει να γίνεται με σωστό σχεδιασμό και ορθή χωροθέτηση που δεν θα ανταγωνίζεται άλλους φυσικούς πόρους και την πρωτογενή παραγωγή. Σε αυτήν την κατεύθυνση, θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην εγκατάσταση των Α.Π.Ε. για την υποστήριξη των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, των αγροτοβιομηχανιών, καθώς και των εγκαταστάσεων μεταποίησης και συντήρησης νωπών και μεταποιημένων τροφίμων. Θα πρέπει, επίσης, να αξιοποιηθούν για την εγκατάσταση Α.Π.Ε. περιοχές μη παραγωγικές, όπως εγκαταλειμμένα ορυχεία λιγνιτών της ΔΕΗ κ.α. Τότε μόνο θα έχουμε εκπληρώσει τους στόχους μίας ισόρροπης περιφερειακής και εθνικής πολιτικής.»

(έγγραφο υπόμνημα ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας με αρ. 450/07-07-2021)

Η ΧΑΜΕΝΗ «ΚΙΒΩΤΟΣ» ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ:

«Χαρακτηριστικό παράδειγμα της διαχρονικής (μετά το 1981) και μόνιμης κακοδιαχείρισης και της αυτοκαταστροφικής ελληνικής αγροτικής πολιτικής αποτελεί η **Τράπεζα Γενετικού Υλικού**, η οποία ιδρύθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1981 ως απαίτηση του FAO του ΟΗΕ, αν και η διάσωση του ανεκτίμητου εθνικού πλούτου των φυτογενετικών πόρων θα έπρεπε να είναι αυτονόητη υποχρέωσή μας. **Έκτοτε παραμένει ένας απρόσωπος εθνικός φορέας χωρίς καμία δυνατότητα αξιοποίησης των φυτογενετικών πόρων, με ένα κατασκευασμένο και**

εξοπλισμένο κτίριο που ποτέ δεν παρελήφθη επισήμως και «ρημάζει» κλειδωμένο και αναξιοποίητο. Σε αυτή την θλιβερή εικόνα, αντιπαραβάλλεται το φιλότιμο λίγων άξιων γεωτεχνικών επιστημόνων του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ που με πενιχρά μέσα τα οποία δανειστηκαν από άλλα ερευνητικά προγράμματα και με πολλή προσωπική εργασία δημιούργησαν αυτά τα 35 χρόνια μια εθνική συλλογή που αποτελείται από 11.000 περίπου εντόπιες ποικιλίες και άγρια συγγενικά είδη σε μορφή σπόρων διατηρημένων σε ψυκτικούς θαλάμους μακρόχρονης διατήρησης, αλλά και μία πλούσια συλλογή περίπου 300 σπάνιων γηγενών ποικιλιών αμπέλου που αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της τοπικής παράδοσης (τοπικοί οίνοι, παραδοσιακά ηδύποτα κ.α.). Όλος αυτός ο ατίμητος πλούτος όχι μόνο δεν αξιοποιείται επαρκώς, ούτε καν υπάρχει η θεσμική πρόβλεψη για να αξιοποιηθεί, αλλά και κινδυνεύει να χαθεί οριστικά από μία απρόβλεπτη βλάβη του πεπαλαιωμένου εξοπλισμού. Η λύση και αυτού του προβλήματος δεν χρειάζεται σημαντικούς οικονομικούς πόρους. Νομοθετική ρύθμιση με κοινή λογική και αγάπη για την Ελλάδα χρειάζεται.»

(έγγραφο υπόμνημα ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας με αρ. **686/08-09-2016**)

Σημείωση: Το κτίριο εγκαινιάσθηκε τελικά το 2018, αλλά «για να γυρίσει ο ήλιος θέλει δουλειά πολλή...» (Οδυσσέας Ελύτης)

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ – ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ:

«Ο πρόσφατος αποκλεισμός των εξαγωγών των αγροτικών προϊόντων μας από την αγορά της Ρωσίας που πλήττει σε μεγάλο βαθμό την αγροτική οικονομία της Κεντρικής Μακεδονίας (**ροδάκινα, νεκταρίνια, ακτινίδια, κεράσια, μήλα, σταφύλια κ.ά.**), καθώς και η κάμψη που καταγράφηκε γενικότερα στις εξαγωγές των ελληνικών αγροτικών προϊόντων κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο (Ιούλιος 2013 – Ιούνιος 2014) μετά την επιτυχημένη διετία 2011-2012, αναδεικνύουν την επιτακτική ανάγκη για τη χάραξη εθνικής και περιφερειακής στρατηγικής τόσο για την αγροτική παραγωγή, όσο και για την εμπορία της. Η επιστημονική κοινότητα των Ελλήνων Γεωτεχνικών έχει καταθέσει σημαντικές αναλυτικές προτάσεις και υπομνήματα κατά την τελευταία τριετία για όλα τα προβλήματα του αγροτικού χώρου. Δυστυχώς μέχρι σήμερα, παρά την επαναλαμβανόμενη σχετική ρητορική, δεν υπήρξε η πολιτική βούληση για την υιοθέτηση σημαντικών και δομικών αλλαγών που θα οδηγήσουν στην ευημερία της ελληνικής υπαίθρου.

Το πρόβλημα που προέκυψε με τις εξαγωγές προς τη Ρωσία υπήρξε ξαφνικό, απρόβλεπτο και χωρίς τη δυνατότητα αποφυγής εκ μέρους των ζημιωθέντων. Συνεπώς, έχει όλα τα νομικά χαρακτηριστικά της «ανωτέρας βίας», όλως ιδιαιτέρως για τους παραγωγούς ροδάκινων και νεκταρινών που τους βρήκε στην περίοδο συγκομιδής και εμπορίας ευπαθών προϊόντων με μικρή δυνατότητα συντήρησης λίγων μόλις εβδομάδων σε ψυκτικούς θαλάμους. Η Πολιτεία και η Ευρωπαϊκή Ένωση υποχρεούνται να μεριμνήσουν για την πλήρη αποζημίωση των ζημιωθέντων παραγωγών (σε καμία περίπτωση δεν επαρκούν τα προϋπολογισθέντα 30 εκατομμύρια ευρώ για τα ροδάκινα - νεκταρίνια όλης της

Ευρώπης, όταν εκτιμάται η ζημιά μόνο στην Ελλάδα στα 40 εκατομμύρια ευρώ), δεδομένου μάλιστα ότι η εν λόγω ανωτέρα βίᾳ για τους Έλληνες παραγωγούς προκλήθηκε στα πλαίσια διακρατικών σχέσεων και άσκησης εξωτερικής πολιτικής από τα κράτη μέλη της Ε.Ε. Ιδιαιτέρως, στην περίπτωση της αναμενόμενης μη πλήρους αποζημίωσης, θα πρέπει να εξεταστεί **και η εφαρμογή ανακουφιστικών μέτρων στους πληγέντες παραγωγούς για την αποφυγή της οικονομικής τους καταστροφής**, όπως η αναστολή πληρωμής δόσεων τραπεζικών δανείων και η επήσια απαλλαγή πληρωμής του ΕΝΦΙΑ (όπως ήδη αποφασίστηκε για τους σεισμοπαθείς της Κεφαλλονιάς). Παράλληλα, στη σύγχρονη Ελλάδα των πεινασμένων φτωχών συμπολιτών μας, η απόσυρση των ευπαθών αγροτικών προϊόντων (καίτοι αφορά μόνο στο 10% του όγκου παραγωγής) θα πρέπει να συνδυαστεί αποκλειστικά και μόνο με τη **δωρεάν διανομή τους στις ευπαθείς ομάδες**. Σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να υποστηριχθεί και να υλοποιηθεί η πρόταση της Κοινοπραξίας Συνεταιρισμών Ομάδων Παραγωγών νομού Ημαθίας για να συμπεριληφθεί και ο χυμός ροδάκινου στη δωρεάν διανομή, ώστε να επεκταθεί ο χρόνος και η ποσότητα διανομής ενός ευπαθούς προϊόντος επ' αφελεία όλων.

Διυτυχώς, τα κράτη μέλη της Ε.Ε. που δεν παράγουν, αλλά καταναλώνουν αυτά τα αγροτικά προϊόντα έχουν διαφορετικές εμπορικές προδιαγραφές, στις οποίες δεν μπορούν να προσαρμοσθούν άμεσα τα Ελληνικά προϊόντα (π.χ. οι δυτικοευρωπαϊκές αγορές απαιτούν για τα ροδάκινα φορτία μίας μόνο ποικιλίας, συνήθως μικρόκαρπης, κατά προτίμηση χωρίς χνούδι – νεκταρίνι, με την πιστοποίηση στον παραγωγό και όχι στην ομάδα παραγωγών). Επιπλέον, δεν είναι εύκολη και η στροφή στις αγορές άλλων τρίτων χωρών χωρίς τη σχετική τεχνογνωσία και τις κατάλληλες εμπορικές διασυνδέσεις για ένα προϊόν με συγκριτικά υψηλό κόστος παραγωγής (όπως το επιτραπέζιο ροδάκινο). **Χωρίς εθνικό και περιφερειακό στρατηγικό σχεδιασμό και συντονισμό, οι Έλληνες αγρότες στρέφονται μαζικά στην παραγωγή των προϊόντων που «πληρώνει» το χονδρεμπόριο και η μονομερής ανάπτυξη (π.χ. μονοκαλλιέργεια ή προϊόντα ενός μόνο προορισμού) είναι το σύνηθες φαινόμενο σε όλη την Ελληνική Επικράτεια με όλες τις τραγικές συνέπειες σε έκτακτα αντίξοα γεγονότα.** Ακόμα και οι υγιείς και καλά οργανωμένες ομάδες παραγωγών (μόνο στην Ημαθία υπάρχουν 13 ομάδες παραγωγών ροδάκινων με μέσο όρο 800 μέλη ανά ομάδα) δεν προέβλεψαν μία τέτοια αιφνίδια αλλαγή και δεν συμπεριέλαβαν τη σχετική Δράση της Διαχείρισης Κρίσεων στα Επιχειρησιακά τους Προγράμματα, από την οποία θα επωφελούνταν σήμερα σημαντικά.

...Η αποτελεσματική και συστηματική προώθηση των εξαγωγών και η διασφάλιση των πωλήσεων των ελληνικών αγροτικών προϊόντων θα πρέπει να αποτελέσει πρώτη προτεραιότητα τόσο σε εθνικό, όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Στο Υπ.Α.Α.Τ. θα πρέπει να δημιουργηθεί μια επαρκώς στελεχωμένη υπηρεσία σε επίπεδο τουλάχιστον Διεύθυνσης στα πρότυπα και των ομόλογων υπουργείων των άλλων κρατών μελών της Ε.Ε. που ως κύριο σκοπό θα έχει:

1. Τη συστηματική και συνεχή διερεύνηση των διεθνών αγορών αγροτικών προϊόντων και την έκδοση ενημερωτικών δελτίων ανά γεωγραφική περιοχή ενδιαφέροντος για τις τιμές πώλησης ανά προϊόν, για το κόστος μεταφοράς και εμπορίας, για τις περιόδους αιχμής της ζήτησης ανά προϊόν και για τις προτιμήσεις των καταναλωτών και εμπόρων σε είδη, ποικιλίες, τύπους και συσκευασίες

(προδιαγραφές εμπορίας), ώστε οι παραγωγοί να προσαρμόζουν την παραγωγή τους σε προϊόντα που θα έχουν εξασφαλισμένη την επιτυχή πρόσβαση στις αγορές του εξωτερικού (χρήσιμη θα ήταν η επαναφορά του θεσμού του Γεωτεχνικού – Γεωργικού Ακολούθου στις Πρεσβείες μας),

2. Την οργάνωση και τον έλεγχο των εγχώριων αγροτικών αγορών κάθε μορφής (Λαχαναγορές, Κρεαταγορές, Ιχθυαγορές, Δημοπρατήρια αγροτικών προϊόντων, οργανωμένη απευθείας πώληση αγροτικών προϊόντων, διαδικτυακή αγορά αγροτικών προϊόντων κ.ά.),

3. Την προώθηση της συμμετοχής των ελληνικών προϊόντων σε σημαντικές διεθνείς εκθέσεις αγροτικών προϊόντων και τροφίμων και τη διαφήμισή τους στο εξωτερικό,

4. Την προώθηση ενός αγροδιατροφικού συμφώνου με τις ελληνικές τουριστικές επιχειρήσεις για τη διαφήμιση των ελληνικών αγροτικών προϊόντων και τροφίμων στους τουρίστες μέσω της συμμετοχής των τοπικών προϊόντων στα προσφερόμενα γεύματα (πχ ελληνικό πρωινό) ή εκδηλώσεων γευστικών γεύματας (συνδυασμένων με ιστορικές και πολιτισμικές αναφορές),

5. Την προώθηση της ερευνητικής ανάδειξης των ανώτερων ποιοτικών χαρακτηριστικών των ελληνικών αγροτικών προϊόντων και τροφίμων και τη διάδοση των ερευνητικών δεδομένων στην κοινή γνώμη,

6. Τη συνεργασία με τους Έλληνες «σεφ» για τη συστηματική διεθνή διάδοση των ελληνικών γεύσεων κ.ά.»

(έγγραφο υπόμνημα ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας με αρ. **654/28-08-2014**)

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΧΩΡΙΣ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟΥΣ:

«Για να επιτευχθεί, όμως, η ανάπτυξη στην πρωτογενή παραγωγή θα πρέπει να υπάρξει στροφή από το κυνήγι των επιδοτήσεων προς την ποιοτική παραγωγή και την εξωστρέφεια. Συνεπώς, ο ρόλος των γεωπόνων είναι απαραίτητος και καθοριστικός για να ευδοκιμήσει η αναπτυξιακή προοπτική. Βελτίωση της ποιότητας και αύξηση της αγροτικής παραγωγής χωρίς τους γεωπόνους δε μπορεί να γίνει και ούτε έχει ποτέ γίνει, από την εποχή του Θεόφραστου (372 π.Χ. – 285 π.Χ.) μέχρι σήμερα κι από το ένα άκρο του κόσμου μέχρι το άλλο.

Πιστεύουμε ότι το ζητούμενο του σχεδιασμού του ΥΠΑΑΤ θα πρέπει να είναι η στράτευση της γεωτεχνικής επιστήμης στην υπηρεσία του μεγάλου στοιχήματος της ορθολογικής ανάπτυξης της πρωτογενούς παραγωγής. Σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη γεωτεχνική έρευνα, εκπαίδευση και εφαρμογή, τόσο στο δημόσιο, όσο και στον ιδιωτικό τομέα, με τη θέσπιση κινήτρων, αλλά και αυστηρών ποινών για τους γεωτεχνικούς, ώστε ο έλληνας αγρότης να απολαμβάνει υψηλής ποιότητας γεωτεχνικές υπηρεσίες. Σας διαβεβαιώνουμε ότι σε αυτή την προσπάθεια θα είμαστε οι πιο ένθερμοι αρωγοί και συμπαραστάτες σας.»

Η ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ:

«**Τα Ελληνικά αγροτικά προϊόντα πρέπει να είναι ποιοτικά και πιστοποιημένα για να είναι ανταγωνιστικά στις διεθνείς αγορές και να απολαμβάνουν υψηλές τιμές πώλησης που καλύπτουν το κόστος παραγωγής.** Η διαφύλαξη και η βελτίωση της ποιότητας (δεν είναι όλες οι ποσότητες των προϊόντων σε υψηλή ποιότητα) αποτελούν αδιαμφισβήτητη προτεραιότητα της σύγχρονης ελληνικής αγροτικής πολιτικής. Συνεπώς, θα πρέπει να καταρτιστεί εθνικό και περιφερειακό σχέδιο για τον προσανατολισμό των αγροτών στην παραγωγή πιστοποιημένων (ολοκληρωμένης διαχείρισης, βιολογικής παραγωγής, Προϊόν Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π.) / Προϊόν Γεωγραφικής Ένδειξης (Π.Γ.Ε.) κ.α.), τυποποιημένων, συσκευασμένων και, εάν είναι δυνατόν, μεταποιημένων προϊόντων, ώστε να εισπράττουν οι Έλληνες παραγωγοί και την αυξημένη προστιθέμενη αξία.

Οποιαδήποτε, όμως, πολιτική διασφάλισης και πιστοποίησης της ποιότητας των αγροτικών προϊόντων έχει ως **απαραίτητη και αποκλειστική προϋπόθεση** την ορθολογική εφαρμογή των γεωτεχνικών επιστημών σε κάθε στάδιο και διαδικασία παραγωγής. **Η αξιοποίηση του υψηλής ποιότητας ελληνικού επιστημονικού δυναμικού αποτελεί (όπως αποτέλεσε και στο παρελθόν) το κλειδί για την αγροτική ανάπτυξη της χώρας.** Αντί αυτού, όμως, είδαμε έκπληκτοι τη νομοθετική προσπάθεια απομάκρυνσης των γεωτεχνικών επιστημών από τη διαδικασία παραγωγής και διακίνησης φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού, λιπασμάτων και γεωργικών φαρμάκων και της αντικατάστασης των εξειδικευμένων επιστημών από μη επιστήμονες που θα «καταρτίζονταν» για 65 ώρες συνολικά! Γίναμε μάρτυρες της λεγόμενης «απελευθέρωσης» του επαγγέλματος του γεωτεχνικού (που δεν είχε ποτέ στην Ελλάδα κανενός είδους περιορισμό), η οποία, σύμφωνα με την Τρόικα-Θεσμούς, σήμαινε την αντικατάσταση της γεωτεχνικής επιστήμης (5ετών σπουδών) από την επαγγελματική κατάρτιση ολιγόωρων σεμιναρίων! Κι όλα αυτά, με τις Πανεπιστημιακές Γεωτεχνικές Σχολές βαθιά υποχρηματοδοτημένες, το Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας πλήρως υποστελεχωμένο και τις δημόσιες Γεωτεχνικές Υπηρεσίες αποδεκατισμένες, συνθέτουν μια εικόνα αδυναμίας να υποστηριχθεί η πρωτογενής παραγωγή επαρκώς με την αγροτική οικονομία να είναι, δυστυχώς, καταδικασμένη σε μακροχρόνια ύφεση και μαρασμό, εάν δεν αναστραφεί αυτή η πορεία προς την καταστροφή.»

ΠΟΙΟΤΙΚΟΙ – ΦΥΤΟΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ:

«Ζούμε στην εποχή στην οποία έχει παγκοσμίως επικρατήσει η ρήση του Ιπποκράτη ότι «**το φάρμακό σου είναι η τροφή σου**» με επιστημονικώς αποδεδειγμένη την άμεση σχέση υγείας-διατροφής, σε τέτοιο βαθμό που πολλές φορές ο εμπορικός

πόλεμος διεξάγεται πλέον με εμπορικούς αποκλεισμούς λόγω ανίχνευσης επιμολυντών στα προς εισαγωγή τρόφιμα ή με ανακάλυψη επιβλαβών παρενεργειών. Σε αυτόν τον «πόλεμο» η Ελλάδα πρέπει να είναι ετοιμοπόλεμη με γεωπόνους-ποιοτικούς ελεγκτές επαρκείς σε αριθμό, κατάλληλα εκπαιδευμένους και εξοπλισμένους για να επιτελέσουν το έργο τους τόσο στις εισαγωγές (διασφαλίζοντας την υγεία των Ελλήνων καταναλωτών), όσο και στις εξαγωγές (διασφαλίζοντας την ποιότητα και ασφάλεια και συνεπώς την φήμη και την αξία των Ελληνικών αγροτικών προϊόντων), γεγονός το οποίο φαίνεται ουτοπικό υπό τις **τραγικές σημερινές συνθήκες**, όπου οι ελάχιστοι γεωπόνοι ποιοτικοί ελεγκτές που έχουν απομείνει στις δημόσιες υπηρεσίες (ΥπΑΑΤ και Περιφέρειες) δεν μπορούν να εισπράξουν ούτε τα ανταποδοτικά τέλη που δίνουν οι εξαγωγές για να εργασθούν απογεύματα ή σαββατοκύριακα λόγω μνημονιακών γραφειοκρατικών αγκυλώσεων.

Αλλά και ο φυτοϋγειονομικός έλεγχος (ο έλεγχος της πιθανής διακίνησης ασθενειών των φυτών) έχει τεράστια οικονομική σημασία για την χώρα μας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η πρόσφατη εισαγωγή και εξάπλωση του βακτηρίου της *Xylella fastidiosa* από την Αμερική στην Απουλία της Ιταλίας, όπου ξέρανε μυριάδες στρέμματα ελαιώνων, αποτελεί **τεράστιο κίνδυνο για την ελληνική οικονομία**, καθώς δενδρύλλια πολλών ειδών εισάγονται στην Ελλάδα από την Ιταλία και η πιθανή είσοδος της *Xylella fastidiosa* σε κάποια ελαιοκομική περιοχή (Χαλκιδική, Κρήτη, Πελοπόννησος κλπ) θα έχει **καταστροφικές οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες**. Μόνη θωράκιση της χώρας από το εφιαλτικό σενάριο του ξεριζωμού της ελαιοπαραγωγής στους παραδοσιακούς της τόπους, είναι ο συστηματικός και αποτελεσματικός φυτοϋγειονομικός έλεγχος τόσο κατά την εισαγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού, όσο και με επισκοπήσεις εντός της Ελλάδας, γεγονός παντελώς ανέφικτο εάν δεν γίνουν άμεσες προσλήψεις γεωπόνων στο ΥπΑΑΤ και στις Περιφέρειες (**απαιτούνται άμεσα τουλάχιστον 300 προσλήψεις γεωπόνων σε όλη την Ελλάδα**).»

(έγγραφο υπόμνημα ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας με αρ. **585/29-08-2019**)

ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ:

«Οι απαιτήσεις των καταναλωτών για ποιοτικά και ασφαλή τρόφιμα ζωικής προέλευσης, οι επιταγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και της παγκόσμιας αγοράς, οδηγούν στην ανάγκη ουσιαστικών κτηνιατρικών ελέγχων **«από τη φάρμα στο πιάτο»** διασφαλίζοντας τη Δημόσια Υγεία και την υγεία των ζώων. Για την εφαρμογή των διατάξεων της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με την προστασία του ζωικού κεφαλαίου, την ευζωία, την πρόληψη των ζωονόσων και των ζωοανθρωπονόσων (όπως η φυματίωση και η βρουκέλλωση), τη διακίνηση των κτηνιατρικών φαρμάκων και την ασφάλεια των τροφίμων ζωικής προέλευσης απαιτούνται ισχυρές κτηνιατρικές υπηρεσίες, στελεχωμένες με κτηνιάτρους ελεγκτές στους οποίους θα παρέχονται οι απαραίτητοι πόροι και συνεχή εκπαίδευση για την άσκηση των καθηκόντων τους. **Την τελευταία πενταετία το ζωικό κεφάλαιο της Ελλάδας υπέστη τεράστιες καταστροφές λόγω σοβαρών ασθενειών που εισήλθαν από Τρίτες χώρες, όπως η οζώδης δερματίτιδα των βοοειδών και ο καταρροϊκός πυρετός και η ευλογιά των αιγοπροβάτων, με ανάλογο**

αντίκτυπο στα ζωικά προϊόντα λόγω μείωσης της παραγωγής και συνεπώς τεράστιες οικονομικές απώλειες για τη χώρα. Επιπλέον αυξήθηκαν οι κίνδυνοι για ζώα και ανθρώπους λόγω επανεμφάνισης της λύσσας, η οποία είχε εκριζώθει για δεκαετίες από την Ελλάδα.

...Παρόλο που τα ανωτέρω σοβαρά προβλήματα έχουν επισημανθεί διαχρονικά σε κυβερνητικούς παράγοντες και έχει τονιστεί η ανάγκη πρόσληψης μόνιμων κτηνιάτρων στο ΥπΑΑΤ και στις Περιφέρειες, το πρόβλημα της υποστελέχωσης παραμένει. Έχει δε οξυνθεί από τις αυξημένες αποχωρήσεις λόγω συνταξιοδότησης πολλών κτηνιάτρων από τις δημόσιες υπηρεσίες και το «πάγωμα» των προσλήψεων λόγω μνημονιακών δεσμεύσεων. Πρέπει να τονιστεί πως η **Ελλάδα έχει καταδικαστεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο λόγω έλλειψης κτηνιατρικού προσωπικού και απειλείται με την επιβολή προστίμου έως και 100.000 € ανά ημέρα.** Επιπλέον οι κυρώσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ελλιπή εφαρμογή των προγραμμάτων εξυγίανσης του ζωικού κεφαλαίου, καθώς και των επισήμων ελέγχων των τροφίμων ζωικής προέλευσης, πέραν των προστίμων, περιλαμβάνουν **ταξιδιωτικές οδηγίες αναφορικά με κινδύνους που σχετίζονται με την Κτηνιατρική Δημόσια Υγεία.** Ακόμη η έλλειψη ελέγχων έχει επίπτωση στις εξαγωγές τροφίμων ζωικής προέλευσης, με όλες τις δυσμενείς συνέπειες για την εθνική οικονομία. Είναι συνεπώς προφανής η ανάγκη ενδυνάμωσης των κτηνιατρικών υπηρεσιών του ΥπΑΑΤ και των Περιφερειών με προσλήψεις μόνιμων κτηνιάτρων (**απαιτούνται άμεσα τουλάχιστον 250 προσλήψεις κτηνιάτρων σε όλη την Ελλάδα**).

Πέραν των ελλείψεων στον Δημόσιο τομέα, τεράστια προβλήματα αντιμετωπίζουν και οι ιδιώτες κτηνίατροι. Η οικονομική κρίση, η μεγάλη αύξηση της φορολογίας και των εισφορών, καθώς και «το άνοιγμα» του κτηνιατρικού επαγγέλματος (που επί της ουσίας ποτέ δεν αποτελούσε μονοπώλιο), έχουν οδηγήσει πολλούς κτηνιάτρους σε οικονομικό αδιέξοδο. Πολλοί δε νέοι και εξειδικευμένοι απόφοιτοι με μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές αναγκάζονται να μεταναστεύσουν για εύρεση εργασίας. Η Ελλάδα συνεπώς υφίσταται τις δυσμενείς συνέπειες της απώλειας νέων και «φρέσκων μυαλών», που θα συνέβαλαν στην ανάπτυξη της χώρας. Είναι επομένως απαραίτητο να δοθούν κίνητρα ανάπτυξης έρευνας και επιχειρηματικότητας στους νέους επιστήμονες κτηνιάτρους και γενικότερα γεωτεχνικούς.»

(έγγραφο υπόμνημα ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας με αρ. **585/29-08-2019**)

Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ:

«Η αγροτική έρευνα στην Ελλάδα κατά την τελευταία εικοσαετία διαρκώς και συστηματικά υποβαθμίζεται, υποστελέχωνται και υποχρηματοδοτείται. Δεν μπορούμε να ελπίζουμε σε μία βιώσιμη ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα, εάν δεν επενδύσουμε στην αγροτική έρευνα και καινοτομία. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εγκυρότητα και αποτελεσματικότητα του φορέα έρευνας είναι να ακολουθεί κάποιες βασικές αρχές, οι οποίες δεν πρέπει να θιγούν και οι οποίες όχι μόνο δεν προσθέτουν κόστος, αλλά διασφαλίζουν την απρόσκοπη και αποτελεσματική λειτουργία του. Σε

οποιαδήποτε εξελικτική πορεία ο φορέας έρευνας θα πρέπει: **α)** να ασκεί δραστηριότητες στοχευμένης έρευνας με έμφαση στους τομείς: γεωργία, έδαφος, νερό, περιβάλλον, δάση, υγεία των ζώων, κτηνοτροφία, αλιεία, τρόφιμα και να παρέχει εξειδικευμένη εκπαίδευση/κατάρτιση, **β)** να εποπτεύεται από το ΥΠΑΑΤ, αλλά παράλληλα να ακολουθεί το Νέο Θεσμικό Πλαίσιο Έρευνας και Τεχνολογίας της ΓΓΕ&Τ και **γ)** να διατηρηθεί ο ερευνητικός χαρακτήρας και να αναδιοργανωθεί προς την κατεύθυνση ανάπτυξης υγιών και βιώσιμων δυναμικών δομών. **Η χώρα μας πρέπει ιδιαίτερα να επενδύσει στην έρευνα της ελληνικής βιοποικιλότητας και στη δημιουργία ελληνικών ανταγωνιστικών φυλών εκτρεφόμενων ζώων και φυτικών ποικιλιών ή υβριδίων προσαρμοσμένων στα ελληνικά μικροκλίματα και στην παραλλακτικότητα της κλιματικής αλλαγής για την παραγωγή ποιοτικών τοπικών προϊόντων, με στόχο την υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας στην αγροτική οικονομία.** Σήμερα, σε μια ιστορική συγκυρία που η χώρα πρέπει άμεσα να επαναπροσδιορίσει την αγροτική της πολιτική και να αναδιοργανώσει την αγροτική παραγωγή με έμφαση την ποιότητα και ανταγωνιστικότητα, κρίνεται απαραίτητο να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα σε όπι αφορά την αγροτική έρευνα με τη στελέχωση και στήριξη και όχι στη διάλυση της.»

(έγγραφο υπόμνημα ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας με αρ. **123/26-04-2012**)

ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΡΟΦΩΝ – ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ:

«Η πολυδιαφοριζόμενη αναδιάρθρωση των καλλιεργειών που εξαγγελθήκε πολλές φορές τα τελευταία είκοσι χρόνια, ουδέποτε πραγματοποιήθηκε καθώς είχαν καταργηθεί στην πράξη οι γεωργικές εφαρμογές στην Ελλάδα. Ο ορθολογικός προγραμματισμός των καλλιεργειών και των εκτροφών χρειάζεται ως δεδομένα βάσης για κάθε εξεταζόμενη περιοχή τα κλιματικά στοιχεία, τους εδαφολογικούς χάρτες, το μηχανολογικό εξοπλισμό, τις υποδομές αποθήκευσης, συντήρησης, επεξεργασίας ή μεταποίησης των προϊόντων, τις υποδομές μεταφοράς κι επικοινωνίας, γεωργοοικονομικά στοιχεία και στοιχεία των αγορών στόχων. Όλα αυτά τα δεδομένα, τα οποία δεν υπάρχουν, δυστυχώς, για όλη την ελληνική επικράτεια (ειδικά οι εδαφολογικοί χάρτες), θα πρέπει να αξιολογηθούν από τους ειδικούς γεωτεχνικούς έπιστημονες και οι προτεινόμενες καλλιέργειες και εκτροφές να δοκιμαστούν και να διαδοθούν μέσω των γεωργικών εφαρμογών. Συνεπώς, είναι απαραίτητη η επαναλειτουργία των γεωργικών εφαρμογών με την εγκατάσταση δοκιμαστικών και πειραματικών αγρών ή πειραματικών εκτροφών σε όλη την επικράτεια, όπου θα δοκιμάζονται στα ποικίλα ελληνικά μικροκλίματα και θα διαδίδονται οι νέες προτεινόμενες καλλιέργειες από το ΥΠΑΑΤ (π.χ. στέβια, αράνια κλπ), οι νέες μορφές εκτροφής (π.χ. σαλιγκαροτροφία), οι νέες ποικιλίες ή φυλές ζώων, οι νέες τεχνικές καλλιέργειας και άλλες καινοτόμες δράσεις. Οι δοκιμαστικοί και πειραματικοί αγροί ή οι πειραματικές εκτροφές θα υλοποιηθούν από νέους αγρότες με την παροχή κινήτρων και με την εποπτεία των γεωτεχνικών υπαλλήλων του ΥΠΑΑΤ»

(έγγραφο υπόμνημα ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας με αρ. **123/26-04-2012**)

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

η παρέμβασή σας για την αλλαγή πολιτικής στα αγροτικά και γεωτεχνικά θέματα που θέσαμε είναι κομβικής σημασίας για το παρόν και το μέλλον της χώρας. Δεν πρέπει ποτέ να λησμονούμε ότι στην Ελλάδα η ευημερία και η πρόοδος είναι ιστορικά συνδεδεμένες, από την αρχαιότητα, με την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα της οικονομίας, με πιο πρόσφατο παράδειγμα τη μεταπολεμική-μετεμφυλιακή ανάπτυξη της περιόδου 1950–1980, κατά τη διάρκεια της οποίας ιδρύθηκε και το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας. Έχοντας γεωτεχνική επιστημονική παρουσία δυνατή, εξασφαλίζουμε το φυσικό περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία, ενισχύοντας ταυτόχρονα την εθνική οικονομία, ώστε να μη χαθεί άλλη μία ευκαιρία για τον τόπο μας, αλλά να δημιουργηθεί μία νέα ελπίδα

Εξάλλου, όπως έγραψε κι ο Οδυσσέας Ελύτης: «εάν αποσυνδέσεις την Ελλάδα, στο τέλος θα δεις να σου απομένουν μια ελιά, ένα αμπέλι κι ένα καράβι. Που σημαίνει : με άλλα τόσα την ξαναφτιάχνεις», αλλά «δε φτάνει ήλιος μοναχά η γη σοδειά να δώσει, χρειάζονται κι άλλα πολλά και προ παντός η γνώση» όπως επισημαίνει ο Κωστής Παλαμάς...

Με τιμή,

Για τη Διοικούσα Επιτροπή του Περιφερειακού
Παραρτήματος Κεντρικής Μακεδονίας
του ΓΕΩΤ.Ε.Ε.

Ο Πρόεδρος

Δρ. Αθανάσιος Σαρόπουλος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. Τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας κ. Κυριάκο Μητσοτάκη.
2. Τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, κ. Αλέξη Τσίπρα.
3. Τους κ.κ. επικεφαλείς των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή των Ελλήνων.
4. Τον Υφυπουργό Εσωτερικών/τομέας Μακεδονίας Θράκης κ. Σταύρο Καλαφάτη
5. Τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Γεώργιο Στύλιο.
6. Τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Σίμο Κεδίκογλου.
7. Τον Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας, κ Απόστολο Τζιτζικώστα.
8. Τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας Θράκης, κ. Ιωάννη Σάββα.
9. Την Αντιπεριφερειάρχη Μ.Ε. Θεσσαλονίκης κ. Παρασκευή Πατουλίδου.
10. Τον Αντιπεριφερειάρχη Αγροτικής Οικονομίας Π.Κ.Μ. κ. Γεώργιο Κεφαλά.
11. Τη Γεν. Γραμματέα Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Χριστιάνα Καλογήρου.
12. Τον Γεν. Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής & Διεθνών Σχέσεων κ. Κωνσταντίνο Μπαγινέτα.
13. Τον Γεν. Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών κ. Δημήτριο Παπαγιαννίδη.
14. Γεωτεχνικά Τμήματα του Α.Π.Θ. και του ΔΙ.ΠΑ.Ε.
15. Δ.Σ. ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
16. Παραρτήματα ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
17. Γεωτεχνικοί φορείς
18. Αγροτικοί φορείς
19. ΜΜΕ